

**UCHWAŁA NR V/43/2024
RADY GMINY WĄGROWIEC**

z dnia 30 września 2024 r.

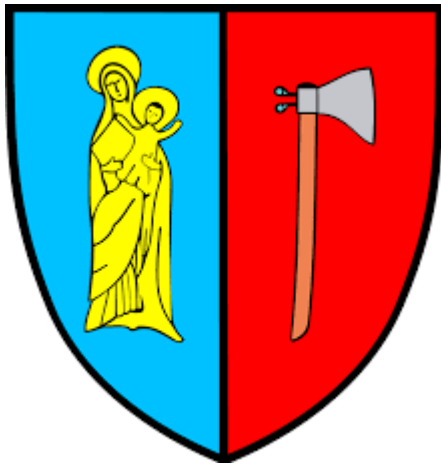
w sprawie zatwierdzenia Planu Odnowy Miejscowości Bartodzieje na lata 2024-2031

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 6 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) w związku z § 10 ust. 2 pkt. 2 lit. b rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 14 lutego 2008 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 – 2013 (Dz. U. z 2013 r. poz. 501 z późn. zm.) oraz uchwałą Nr 2/2024 Zebrania Wiejskiego Sołectwa Bartodzieje z dnia 18 czerwca 2024 roku w sprawie przyjęcia Planu Odnowy Miejscowości Bartodzieje, Rada Gminy Wągrowiec uchwala co następuje:

- § 1. Zatwierdza się Plan Odnowy Miejscowości Bartodzieje, stanowiący załącznik do uchwały.
- § 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Wągrowiec.
- § 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Piotr Kuźniarek

Załącznik
do Uchwały Nr V/43/2024
Rady Gminy Wągrowiec
z dnia 30 września 2024 roku

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE GMINA WĄGROWIEC 2024-2031

Opracowała:

Ewa Torzewska przy współpracy z sołtysem sołectwa Bartodzieje Marianem Szyńskim

BARTODZIEJE 2024

SPIS TREŚCI

1. Wstęp.....	3
2. Charakterystyka miejscowości Bartodzieje.....	4
2.1. Rys historyczny.....	4
2.2. Położenie.....	10
2.3. Mieszkańcy.....	12
2.4. Gospodarka.....	12
2.5. Infrastruktura społeczna.....	14
2.6. Infrastruktura techniczna.....	15
2.7. Integracja mieszkańców.....	16
3. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa Bartodzieje.....	23
4. Inwentaryzacja zasobów sołectwa Bartodzieje.....	26
5. Ocena mocnych i słabych stron sołectwa.....	28
6. Wizja stanu docelowego sołectwa Bartodzieje widziana oczami mieszkańców.....	31
7. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców w Bartodzieje.....	33
8. Plan rzeczowo – finansowy.....	35
9. Dokumentacja fotograficzna obecnego stanu zasobów wsi Bartodzieje.....	40

1. Wstęp

Niniejszy Plan Odnowy Miejscowości jest najważniejszym dokumentem związanym z planowaniem odnowy wsi. Jest odzwierciedleniem potrzeb mieszkańców wsi Bartodzieje. Został stworzony z inicjatywy i przy współpracy mieszkańców w celu stworzenia całościowej wizji rozwoju miejscowości. Działania te pomogą rozwiązać problemy, pokonać bariery i osiągnąć stawiane sobie cele. Plan pozwoli także na uświadomienie mieszkańcom ich roli w tworzeniu pomysłów na własny rozwój i poprawę warunków życia. Ponadto jest niezbędnym elementem przy aplikowaniu o środki z różnych programów europejskich i krajowych dążących do poprawy jakości życia społeczności lokalnej. Niniejszy dokument jest planem otwartym, stwarzającym możliwość aktualizacji w zależności od potrzeb społecznych i uwarunkowań finansowych. Oznacza to, że może on zostać uzupełniony o nowe zadania. Jest podstawowym dokumentem planistycznym dla rozwoju sołectwa w najbliższych latach.

Dnia 19 maja 2023 r. odbyło się zebranie wiejskie, podczas którego podjęto Uchwałę w sprawie przystąpienia do opracowania Planu Odnowy Miejscowości Bartodzieje. Liderem grupy został Piotr Domagalski. Powołana została także Grupa Odnowy Wsi, w skład której weszli:

- Jarosław Bejm
- Anna Kramer

Sołtys przeprowadził liczne rozmowy z mieszkańcami oraz rozdał ankiety, w których mieszkańcy zdiagnozowali aktualną sytuację miejscowości oraz przedstawili swoją wizję i oczekiwania dotyczące wyglądu wsi w przyszłości.

Zawarte w ankietach informacje stały się bazą do opracowania tego dokumentu. Dzięki nim dokonano charakterystyki obecnego stanu miejscowości oraz wskazano główne założenia i kierunki rozwoju.

Plan Odnowy Miejscowości Bartodzieje służyć ma pełnemu wykorzystaniu istniejącego potencjału i szans rozwojowych. Ich realizacja wymaga ścisłej współpracy pomiędzy sołectwem i Urzędem Gminy. Bogata historia i liczne tradycje pomogą w utrzymaniu tożsamości tego obszaru.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Dokument ten został przyjęty na zebraniu wiejskim dnia 18 czerwca 2024 r. a następnie zatwierdzony przez Radę Gminy Wągrowiec Uchwałą Nr V/43/2024 na sesji w dniu 30 września 2024 r.

2. Charakterystyka miejscowości Bartdzieje

2.1. Rys historyczny

Większość miejscowości w powiecie wągrowieckim ma swoje początki w okresie średniowiecza. Wówczas ukształtowała się sieć wsi i miasteczek, która w zasadniczym kształcie utrzymała się do dnia dzisiejszego. Ślady odległej przeszłości wciąż są czytelne w krajobrazie i w nazwach poszczególnych osad. Przykładem jest wieś Bartdzieje – dawna osada bartników, czyli pszczelarzy. Bartozege – w takiej postaci po raz pierwszy zapisano nazwę podwągrowieckiej wsi Bartdzieje. Zniekształcona forma Bartozege zdaje się wskazywać, że przeniesienie tej nazwy na papier sprawiło dwunastowiecznemu skrybie sporo trudności, choć – trzeba przyznać – poradził sobie z tym całkiem nieźle. Musiało mu zresztą zależeć na tym, by zapis jednoznacznie wskazywał, jaką wieś ma na myśli. Jego zadaniem było wszakże udokumentowanie praw klasztoru cystersów w Łeknie do pobierania stąd dziesięciny.

Nazwa Bartdzieje pochodzi od profesji tutejszych mieszkańców, którzy trudnili się utrzymaniem barci przeznaczonych dla chowu pszczół. Byli więc mieszkańcy Bartdziej najwcześniej poświadczonymi w naszej okolicy „pszczelarzami”. Bartnictwo było w średniowiecznej Polsce wysoko cenione. Umiejętności wytwarzania i pielęgnacji barci były przekazywane z ojca na syna. Barcie żłobiono zazwyczaj w grubych sosnach, rzadziej w jodle czy dębie, 3-7 m nad ziemią. Ze ściętych sosen wyrabiano też ule, które stawiano przy domu. Z czasem mieszkańcy Bartdziej odeszli od tej wyspecjalizowanej profesji i zajęli się głównie uprawą ziemi. Działalność dawnych bartników pozostała jednak zapisana w nazwie wsi.

Wybieranie miodu z barci (wg „Encyklopedii staropolskiej”).

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

W XIV wieku Bartdzieje nie były już „osadą pszczelarzy” i nie odróżniały się od innych okolicznych wsi. Miejscowość należała wówczas do prywatnego właściciela, którym był możny rycerz Sędziwój z Tomiszewa (dziś: Toniszewo) z rodu Pałuków. Przyglądając się zmianom zachodzącym w otaczającym go świecie, Sędziwój zauważył, że osady, w których gospodarowano „jak za dziada i pradziada” przestawały przynosić dochody i stopniowo podupadały. Dla poprawienia stanu wsi, postanowił przeprowadzić tutaj gruntowną reformę i przenieść Bartdzieje na tzw. prawo niemieckie. Przystępując do takiego przedsięwzięcia należało ustalić nowy podział gruntów. Wytoczono więc nowe granice pól, które uzyskały wielkość jednego łanu (ok. 22-26 ha). Uregulowano prawa własności i wysokość podatku płaconego właścicielowi wsi. Z wprowadzeniem prawa niemieckiego wiązało się też ustanowienie urzędu sołtysa (tzn. wprowadzono samorząd wiejski). Sołtys był w tych czasach znaczącą osobistością. Jego obowiązkiem było zorganizowanie wsi według nowych zasad i reprezentowanie mieszkańców wobec właściciela. To on był sędzią i rozjemcą wspólnoty wiejskiej oraz lokalnym poborcą podatków. Otrzymywał też w dziedziczne posiadanie znaczne grunty i uprawnienia. W przypadku potrzeby wojennej wyruszał „konno i zbrojno” w bój u boku właściciela wsi. Wynika z tego, że w czasach o których tutaj wspominamy (XIV wiek), sołtysom wciąż blisko było do stanu rycerskiego (sytuacja pod tym względem zmieniła się dopiero w późniejszym okresie). Dlatego też bywało, że urząd sołtysa obejmowali zubożali rycerze. Tak też było w przypadku Bartdziej. Dziedzicznym sołtysem tej wsi został „szlachetnie urodzony” Grabiec. Na jego własność przeszły trzy łany najlepszej ziemi i łąki zwane Orla. Był to okazały majątek. Grabiec otrzymał też prawo do połowu ryb w tutejszych stawach oraz polowania na ptactwo i dziką zwierzynę w pobliskim lesie. Ponadto sołtys zobowiązał się do zbudowania młyna, z którego miał otrzymywać połowę dochodów. Drugą połowę był zobowiązany oddać klasztorowi w Łeknie. Do jego sakiewki trafiała też trzecia część dochodów z bartdziejskiej karczmy i z ogrodów. Ciekawostką jest, że Grabiec miał też zająć się utrzymaniem barci. Wynika z tego, że tradycyjne zajęcie mieszkańców nie zostało całkowicie zapomniane.

W ostatnim dniu października 1387 roku u wrót klasztoru w Łeknie stanął orszak prowadzony przez Sędziwoja z Tomiszewa. U jego boku znalazła się grupa rycerstwa z rodu Pałuków: Sędziwój z Kozielska z synem Mikołajem, Trojan z Grylewa, Dobrogost z Mrowińca, Zbylut ze Strężyna i kilku innych. Opat Henryk przyjął gości z otwartymi ramionami. Podczas wizyty spisano dokument dotyczący Bartdziej, na mocy którego Sędziwój zrzekał się części swoich dochodów z tej wsi, przekazując je cystersom, np. w zmian za oddawanego corocznie Sędziwojowi wieprzka, mieszkańcy Bartdziej mieli uiszczać określoną kwotę cystersom. Zostali też zwolnieni z obowiązku uprawy ziemi

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

w folwarku Sędziwoja, lecz zamiast tego mieli wykonywać pewne prace w majątkach opackich w Kobylcu i Kaliszanach. Cztery lata później do cystersów doszła wieść, że hojny dziedzic Tomiszewa zamierza ponownie ich odwiedzić. W tym czasie opat Henryk, ze względu na starość, zrezygnował z zarządzania klasztorem, a jego miejsce zajął opat Tylman – ten sam, który wkrótce rozpoczął przenosiny siedziby klasztoru z Łekna do Wągrowca. Tym razem opat Tylman przyjmował Sędziwoja nie w Łeknie, lecz we dworze zbudowanym w Kaliszanach. Do tegoż dworu, w grudniu 1391 roku, przybył Sędziwój z Tomiszewa wraz ze swą małżonką Katarzyną. W grupie towarzyszącego im rycerstwa znalazł się m.in. Piotrek zwany Grabowiec – prawdopodobnie syn wspomnianego wyżej sołtysa Grabca. Sędziwój i Katarzyna oznajmili opatowi, że po ich śmierci Bartodzieje w całości mają przejść na własność klasztoru. Postawili jeden warunek. W zamian za Bartodzieje mnisi zostali zobowiązani do wznoszenia modłów za dusze małżonków, ich przodków i rodzinę. (Zródło: *Głos Wągrowiecki*)

W 1921 r. w Bartodziejach mieszkało 195 osób, w 1925 r. – 207, w tym 68 Niemców. Józef Szyński przybył do wsi 1920 r. i osiadł na 100 ha gospodarstwie. W okresie międzywojennym było we wsi 17 gospodarstw (9 polskich, 8 niemieckich). Większe gospodarstwa mieli: Józef Szyński, Leopold Banasz (80 ha), Rajn Kin (65 ha), Józef Wróblewski (30 ha), Antoni Rybarczyk (26,2 ha), Jan Starszak (20 ha). Resztówkę posiadali Niemcy: Rajn Kin (65 ha) i Daniel Bocheński (22,2 ha). W okresie okupacji do AK należeli: Marian Arend i bracia Edmund Sadowski i Antoni Sadowski. Zostali zabrani do obozu i wszyscy zginęli. W latach 1953 – 1956 kilku rolników należało do Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej. Później mieli gospodarstwa indywidualne. W 1966r. w Bartodziejach mieszkało 438 osób (204 kobiety, 234 mężczyzn), w 1968 r. – 464 (223 kobiety, 240 mężczyzn), w 1994 r. – 150 osób, w marcu 2000 r. – 162 osoby. Sołtysiem był Władysław Kłosowski. (Zródło: *GMINA WĄGROWIEC, aut. Gustawa Patro*).

Nakreślając rys historyczny miejscowości Bartodzieje, nie sposób nie wspomnieć o postaci Maksymiliana Bartscha. Podporucznik armii niemieckiej, powstaniec wielkopolski, kapitan Wojska Polskiego, bohater wojny z Rosją, poseł na Sejm Rzeczypospolitej. Świetny oficer, ale też dobry rolnik i gospodarz. Urodził się 21 lutego 1892 w Bartodziejach pow. wągrowiecki. Jego rodzicami byli Teodor i Julianna z Krügerów. Ukończył Gimnazjum w Wągrowcu, a następnie podjął pracę na roli, gdzie aktywnie udzielał się w kółkach rolniczych. Po wybuchu wojny został zmobilizowany do armii niemieckiej. Uzyskał tam stopień podporucznika, odbył szkolenie wojskowe i walczył na pomorzu oraz uczestniczył w bitwie pod Verdun. W roku 1918 został zdemobilizowany i odznaczony

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Krzyżem Żelaznym klasy II. Następnie podczas powstania wielkopolskiego został mianowany na dowódcę 2. kompanii węgrowskiej. Jako powstaniec dowodził akcją zajęcia Margonina oraz opanowaniem i spaleniem mostu nad Notecią, niedaleko Białośliwia. Po powstaniu został skierowany, już jako dowódca III batalionu w 4. Pułku Strzelców Wielkopolskich na front litewsko-białoruski. Awansował tam dwukrotnie i został ranny, w wyniku czego przebywał w szpitalach w Częstochowie i Gnieźnie. W sierpniu 1921 roku, został bezterminowo urlopowany. Osiadł w Ochodzy, gdzie zajął się gospodarstwem rolnym. Aktywnie działał w wielu organizacjach, a nawet zakładał własne np. Towarzystwo Byłych Czwartków. Aktywnie uczestniczył w życiu politycznym, a jego początek kariery jest związany z lokalnymi samorządami, gdzie najpierw sprawował urząd prezesa Zarządu Powiatowego Stronnictwa Chrześcijańsko-Narodowo Rolniczego, a następnie wszedł on do sejmiku powiatowego z ramienia tej partii. Jakiś czas później wstąpił razem z 50 innymi ochotnikami do Bezpartyjnego Bloku Współpracy z rządem, lecz nie wchodził do władz tego ugrupowania. Odszedł z niego w roku 1935. Po przyjęciu kandydatury, został wybrany na posła sejmiku V kadencji, było to w 1938. W czasie działalności poselskiej, miał okazję wysłuchać ważne i historyczne przemówienie ówczesnego ministra Józefa Becka i jego mocne stwierdzenia, że "Polska nie pozwoli się odepchnąć od Bałtyku!" i że, "my w Polsce nie znamy pojęcia pokoju za wszelką cenę".

Były to przemówienia nawiązujące do niemieckiego ultimatum "Gdańsk, albo wojna". Po wybuchu wojny, powrócił do wojska i walczył na pomorzu w borach tucholskich w czasie kampanii wrześniowej, której celem była obrona Polski przed Niemcami i Związkiem Radzieckim. To właśnie tam dostał się do niemieckiej niewoli, gdzie przebywał w obozie jenieckim w Antoniewie koło Skoków. Był tam do grudnia owego roku, kiedy dzięki staraniom rodziny został zwolniony z niewoli na leczenie a następnie zmienił nazwisko i wyjechał. Najpierw pojechał do Kutna, a później do majątku swojego przyjaciela rotmistrza Szymańskiego w Wierzchowinie. Nawiązał tam kontakt z gen. Danielem Konarzewskim, z którym aktywnie działał w konspiracji. Tę działalność przerwała nagła śmierć, umarł w majątku rotmistrza 8 grudnia 1940 roku na zawał serca, a następnie został pochowany we wsi Żdżanne powiat Krasnystaw.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Kpt. Maksymilian Bartsch (1892- 1940). (Zdjęcia ze zbiorów prywatnych).

Poniżej zdjęcia i listy Kapitana Maksymilian Bartsch z prywatnego archiwum Sołtysa wsi

Na cześć Kapitana Maksymiliana Bartscha zostało nazwane osiedle.

2.2. Położenie

Gmina Wągrowiec położona jest ok. 60 km od Poznania, administracyjnie należy do województwa wielkopolskiego i powiatu wągrowieckiego. Etnograficznie przynależy do Pałuk, obejmujących północno-wschodnią część Wielkopolski, gdzie przecinają się szlaki: Piastowski i Cysterski. Siedziba władz gminy zlokalizowana jest w mieście Wągrowcu, stanowiącym odrębną jednostkę administracyjną, która spełnia dla gminy funkcje ośrodka usługowego o lokalnym charakterze. W granicach administracyjnych gminy znajduje się 65 miejscowości, wchodzących w skład 43 sołectw. Jednym z nich jest sołectwo Bartodzieje. Sołectwo Bartodzieje obejmuje obszar o powierzchni 5,62 km² stanowiący obręb geodezyjny Bartodzieje. W skład sołectwa wchodzi miejscowość Bartodzieje, która jest także siedzibą organów sołectwa.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Mapa nr 1. Mapa Gminy Wągrowiec z uwzględnieniem położenia wsi Bartodzieje

Bartodzieje to wieś położona w województwie wielkopolskim, w powiecie wągrowieckim, w gminie Wągrowiec, od południa graniczy z Wągrowcem, od północy z Nowym i Toniszewem, od wschodu z Kobyłcem i Bobrownikami. W latach 1975-1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa pilskiego

2.3 Mieszkańcy

Liczba mieszkańców sołectwa Bartodzieje wg stanu na dzień 17 kwietnia 2023 r. wynosiła 363 osoby, z czego 49,6% stanowiły kobiety i 50,4% mężczyźni.

Struktura wiekowa ludności została przedstawiona w poniższej tabeli:

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Tabela nr 1 – struktura ludności sołectwa Bartodzieje

Wiek	Liczba ludności sołectwa Bartodzieje		Razem
	Kobiety	Mężczyźni	
do 18 lat	51	47	98
19 – 60/65 lat	106	118	224
powyżej 60/65 lat	23	18	41
Ogółem:	180	183	363

Jak wynika z danych przedstawionych w powyższej tabeli najliczniejszą grupę wśród mieszkańców sołectwa Bartodzieje stanowią osoby w wieku produkcyjnym stanowiąc 61,7 %, a więc ponad połowę wszystkich mieszkańców. Dzieci i młodzież do lat 18 stanowią 27 % mieszkańców, natomiast osoby w wieku emerytalnym 11,3 % wszystkich mieszkańców sołectwa.

2.4. Gospodarka

Na terenie sołectwa Bartodzieje znajduje się 28 gospodarstw rolnych, w tym:

Tabela nr 2 – Ilość gospodarstw rolnych z podziałem na powierzchnię:

Lp.	Grupa	Liczba gospodarstw
1.	A – powierzchnia od 1,01 do 2 ha	5
2.	B - powierzchnia od 2,01 do 5 ha	7
3.	C - powierzchnia od 5,01 do 7 ha	1
4.	D – powierzchnia od 7,01 do 10 ha	3
5.	E – powierzchnia od 10,01 do 15 ha	3
6.	H - powierzchnia powyżej 15,01 ha	8
7.	K1 – powierzchnia od 0 do 1 ha	1
		Razem 28

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

W Bartodziejach prowadzone są następujące działalności gospodarcze:

- B55E ŁUKASZ LÜDTKE
- METRON 4 DAMIAN STARSZAK
- F.H.U. ARTUR STRÓŻYK
- FIRMA HANDLOWA TOMASZ JANKIEWICZ
- HRAST DARIUSZ KISIEL
- INDYWIDUALNA PRAKTYKA PIELEŃNIARSKA BEATA WIŚNIEWSKA
- JARGOB JAROSŁAW BEJM
- JKP RACHUNKOWOŚĆ – KADRY – BHP JOANNA KOC – PACHOWICZ
- JOANNA KOŁODZIEJCZAK FMG
- SKLEP ISKIERKA MARZENA KARCZEWSKA
- KAREKO.G.S. GRZEGORZ STARSZAK
- KARINA SOBOLEWSKA
- KGNAL GRZEGORZ NALEŻYTY
- LENIGO CNC ŁUKASZ PRZYBYŁ
- PRZEDSIĘBIORSTWO WIELOBRANŻOWE PAWEŁ ŁASUT
- MIKOŁAJ STRZESAK
- PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO – USŁUGOWE KRZYSZTOF BĄK
- STYMULACJA ROZWOJU DZIECKA DIAGNOZA I TERAPIA RĘKI
SALA DOŚWIADCZANIA ŚWIATA MGR DOROTA RAJCZYK – KISIEL
- SYLWIA PAZDERSKA
- USŁUGI GASTRONOMICZNE ŁUKASZ BRANDT
- USŁUGI STOLARSKIE TRAK – POL MARIUSZ PAWŁOSZEK
- WELTUS WIOLETA URBAN
- WIT – GAZ JACEK WITKIEWICZ
- ZAKŁAD HANDLOWO – USŁUGOWY ZUBLIK INSTALACJE
WOJCIECH ZUBEL

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

- ZAKŁAD REMONTOWO – BUDOWLANY JAROSŁAW BRACISZEWSKI
- ZAKŁAD STOLARSKI, HANDLOWO – PRODUKCYJNO- USŁUGOWY JACEK RUTKOWSKI
- ZAKŁAD USŁUG ELEKTRYCZNYCH WOJCIECH HEKERT

2.5. Infrastruktura społeczna

Zgodnie z informacją otrzymaną z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wągrowcu na terenie wsi Bartdzieje z pomocy społecznej korzysta niewielka ilość osób. 3 rodziny korzystają z pomocy finansowej oraz rzeczowej. Stosowana praca socjalna obejmuje również 3 rodziny i dotyczy głównie motywowania do zwiększania aktywności zawodowej, indywidualnych porad oraz przekazie informacji o placówkach świadczących pomoc osobom tego wymagającym. Ponadto 1 osoba korzysta z pobytu w Dzienny Domu Seniora w Wągrowcu, 13 rodzin pobiera zasiłki rodzinne, zasiłki pielęgnacyjne i świadczenia pielęgnacyjne, żadna z rodzin nie jest objęta wsparciem Gminnej Komisji Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Dominującym problemem w środowisku są:

- niski dochód,
- bezrobocie,
- długotrwała choroba,
- alkoholizm.

Z informacji tych wynika, że mieszkańcy wsi w miarę możliwości samodzielnie radzą sobie ze swoimi problemami.

W miejscowości Bartdzieje w 1906 r. została wybudowana szkoła, która funkcjonowała w okresie międzywojennym, obecnie wpisana jest do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Aktualnie zgodnie z planem sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Wągrowiec miejscowość Bartdzieje znajduje się w obwodzie Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Wągrowcu. Dobrze skoordynowany system dowożenia dzieci do szkół nie stanowi większej bariery edukacyjnej. Na szczeblu ponadpodstawowym młodzież kształci się na terenie powiatu wągrowieckiego.

2.6. Infrastruktura techniczna

Na terenie sołectwa Bartdzieje w latach 2016-2023 zrealizowano wiele inwestycji w zakresie infrastruktury wodno – kanalizacyjnej i mieszkaniowego zasobu Gminy Wągrowiec:

- Rozbudowa sieci wodociągowej – oś. Runianka dz. 114/4,112/11 – 51 513,47 zł (środki własne),
- Rozbudowa sieci wodociągowej – oś. Kpt. Bartscha dz. 18/77, 18/8, 151/5, 183 – 21 961,10 zł (2400 zł – dotacja celowa, 19 561,10 zł – środki własne),
- Rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej – Oś. Kpt. Bartscha dz. 18/77, 18/8, 151/5, 183 – 38 282,75 zł (2500 – dotacja celowa, 35 782,75 – środki własne),
- Rozbudowa sieci wodociągowej – dz. 176/1, 180/1, 20 – 27 977,23 zł (dotacja celowa),
- Rozbudowa kanalizacji sanitarnej- dz. 176/1, 180/1, 20 – 32 366,60 zł (dotacja celowa)
- Rozbudowa sieci wodociągowej – dz. 17/17, 17/19, 20 – 43 173,48 zł
- Rozbudowa sieci wodociągowej w Bartdziejach – dokumentacja techniczna – 4600 zł,
- Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Bartdziejach – dokumentacja techniczna – 4800 zł,
- Budowa przyłącza kanalizacji sanitarnej do budynku Bartdzieje 75 – 12 386,10 zł

Ponadto w latach 2016 – 2017 zrealizowane zostało zadanie inwestycyjne pod nazwą „Przebudowa drogi gminnej Bartdzieje – Kopaszyn. Inwestycja została dofinansowana ze środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w kwocie 1 373 498,00. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 2 399 714,88 zł

W miejscowości Bartdzieje do sieci kanalizacji sanitarnej podłączone zostały 52 nieruchomości.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Gospodarka odpadami opiera się na Regulaminie utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wągrowiec. Tak jak na terenie całej gminy, również na terenie sołectwa Bartodzieje prowadzona jest segregacja odpadów komunalnych. Segregacja prowadzona jest systemem workowym. Odpady komunalne oraz surowce wtórne odbierane są od mieszkańców zgodnie z harmonogramem.

W sołectwie nie ma ośrodka zdrowia, dlatego mieszkańcy dojeżdżają do lekarza pierwszego kontaktu do pobliskiego Wągrowca lub Żelic. Do lekarzy specjalistów udają się do Wągrowca lub Poznania. Najbliższy szpital znajduje się w Wągrowcu.

Mieszkańcy sołectwa mają problem z dostępem do sieci komórkowej, zasięg jest słaby, co skutkuje zakłóceniami i przerywaniem połączeń. Na terenie sołectwa jest przyłącze Internetu światłowodowego.

2.7. Integracja mieszkańców

Mieszkańcy Bartodziej integrują się pod wodzą sołtysa i rady sołectwej organizując np:

Dzień Dziecka w Bartodziejach

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Sprzątanie Bartodziej

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Udział w dożynkach

Stoisko dożynkowe

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Udział w Turnieju Wsi

W 2017 roku drużynie z Bartodziej udało się wywalczyć I miejsce pokonując takie miejscowości jak Grylewo, Łęgowo, Krosno, Mikołajewo, Przysieczyn, Siedleczo. Drużyny rywalizowały w 7 konkurencjach, były to m.in.: przechodzenie po skrzynkach, ubieranie sołtysa, spacer farmera czy bieg drużyny złożonej kartkami papieru.

W 2017 r. we wsi Bartodzieje świętowano wyjątkową uroczystość setnych urodzin Pana Józefa Szyńskiego.

W tej jakże ważnej uroczystości oprócz najbliższych Jubilatowi towarzyszyli: Starosta Powiatu Wągrowieckiego Tomasz Kranc, Wójt Gminy Wągrowiec Przemysław Majchrzak, Przewodniczący Rady Gminy Wągrowiec Jerzy Łukaszczyk, Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego w Wągrowcu Edyta Słomka, przedstawiciel KRUS Placówki Terenowej w Wągrowcu - inspektor Waldemar Głos, Sołtys wsi Bartodzieje – syn Jubilata Marian Szyński, przedstawiciele Forum Obywatelskiego Wspierania Rozwoju Wsi Bartodzieje oraz rodzina, przyjaciele, sąsiedzi i znajomi.

3. Diagnoza aktualnej sytuacji sołectwa Bartodzieje.

Tabela nr 3- Jacy jesteśmy? Jaka jest nasza wieś?

<p>Co je wyróżnia?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Atrakcyjne przyrodniczo położenie wśród lasów, blisko jeziora ❖ Cisza, spokój, czyste powietrze, możliwość odpoczynku z dala od zgiełku miasta na łonie natury, ❖ Ścieżki rowerowo- piesze ❖ Położenie blisko miasta Wągrowca ❖ Dynamiczny rozwój
<p>Jakie pełni funkcje?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Mieszkaniową- stanowi miejsce zamieszkania dla 363 mieszkańców, ❖ Gospodarczą- miejsce pracy dla osób posiadających własne gospodarstwa rolne oraz miejsce prowadzenia działalności gospodarczych, ❖ Administracyjne (Bartodzieje są sołectwem), ❖ Wypoczynkową
<p>Kim są mieszkańcy</p>	<p>Mieszkańcy to:</p> <p>rolnicy prowadzący indywidualne gospodarstwa rolne oraz osoby posiadające własną działalność gospodarczą, osoby pracujące poza miejscem zamieszkania, emeryci, renciści, dzieci oraz młodzież.</p>
<p>Co daje utrzymanie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rolnictwo, ❖ Praca zawodowa, poza miejscem zamieszkania, ❖ Własna działalność gospodarcza, ❖ Renta, emerytura.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Jak zorganizowani są mieszkańcy?	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Mieszkańcy zorganizowani są na poziomie sołectwa Bartodzieje, ❖ Podstawowa komórka organizacyjna to Sołtys wraz z Radą Solecką, Grupa Odnowy Wsi, ❖ Wzajemna pomoc sąsiedzka.
W jaki sposób rozwiązują problemy?	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Problemy mieszkańcy raczej rozwiązują indywidualnie, samodzielnie, większe problemy zgłaszane są do sołtysa, ❖ Organizowane są także zebrania wiejskie podczas których problemy mogą być zgłaszane bezpośrednio Wójtowi Gminy lub przedstawicielom Urzędu Gminy Wągrowiec.
Jaki wygląd ma nasza wieś?	<ul style="list-style-type: none"> ❖ W większości obejścia są schludne, czyste i zadbane, ❖ Dużo zieleni, ❖ Niewątpliwym atutem wsi jest figurka Matki Boskiej ❖ Jest zabudowana nowymi, pięknymi domami, ❖ Poprzez bliskość lasów wygląda typowo wypoczynkowo i rekreacyjnie
Jakie obyczaje i tradycje są u nas pielęgnowane i rozwijane?	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Udział w dożynkach gminnych, ❖ Coroczne przygotowywanie wieńcy dożynkowych, ❖ Kultywowanie i tradycyjne obchodzenie świąt religijnych, ❖ Organizacja takich uroczystości jak: Dzień Babci i Dziadka, Dzień Dziecka itp.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Jak wyglądają mieszkania i obejścia?	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Przeważnie zadbane, czyste i schludne, ❖ Mieszkańcy dbają o wygląd mieszkań oraz obejść swoich domów, ❖ Nieliczne posesje odstają od schludnego wizerunku.
Jaki jest stan otoczenia i środowiska?	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Z uwagi na brak dużych zakładów przemysłowy, środowisko jest czyste i nieskażone, ❖ W otoczeniu wsi jest bardzo dużo zieleni, ❖ Prowadzona jest selektywna zbiórka odpadów, ❖ Wieś jest skanalizowana.
Jakie jest rolnictwo?	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Powierzchnia gospodarstw rolnych stopniowo się zmniejsza. ❖ Mieszkańcy cały czas dążą do poprawy warunków i rozwoju swoich gospodarstw, ❖ Na dzień dzisiejszy na terenie sołectwa Bartodzieje znajduje się 28 gospodarstw rolnych w tym:<ul style="list-style-type: none"> • 1 o powierzchni od 0 do 1 ha, • 5 o powierzchni od 1 do 2 ha, • 7 o powierzchni od 2 do 5 ha, • 1 o powierzchni od 5 do 7 ha, • 3 o powierzchni od 7 do 10 ha, • 3 o powierzchni od 10 do 15 ha, • 8 o powierzchni powyżej 15 ha.

<p>Jakie są powiązania komunikacyjne?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Do wsi prowadzi asfaltowa droga powiatowa, która biegnie przez wieś w kierunku miejscowości Nowe, ❖ Komunikacja publiczna ma charakter okresowy, ponieważ odbywa się w dni nauki szkolnej, natomiast w weekendy, ferie i wakacje dojazd jest utrudniony, ❖ Mieszkańcy głównie poruszają się przy użyciu własnych środków komunikacji: rowerów, motorowerów i samochodów.
--	--

4. Inwentaryzacja zasobów sołectwa Bartodzieje

Zasoby w swojej definicji to wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi oraz otaczającego ją obszaru, które mogą być wykorzystywane aktualnie bądź w przyszłości w tworzeniu lub realizacji publicznych lub też prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi.

Tabela nr 4 – Inwentaryzacja zasobów sołectwa Bartodzieje

RODZAJ ZASOBU		BRAK ZASOBU	ZNACZENIE ZASOBU DLA ROZWOJU WSI		
			MAŁE	ŚREDNIE	DUŻE
1.		2.	3.	4.	5.
Środowisko przyrodnicze	<p>Walory krajobrazowe Bartodzieje są miejscowością o charakterze terenów rekreacyjnych i wypoczynkowych poprzez bliskość lasu i terenów rolniczych. Pozwala to nacieszyć oko i pooddychać świeżym powietrzem.</p>				x
	<p>Walory przyrodnicze Brak w otoczeniu dużych przedsiębiorstw i bliskość lasu zapewnia zdrowe powietrze. Oddalenie od głównych ciągów komunikacyjnych powoduje, że miejscowość cieszy się ciszą i spokojem.</p>			x	
	<p>Wody powierzchniowe</p>	x			
	<p>Gleby Bartodzieje położone są na wysoczyźnie morenowej falistej i w obszarze kompleksu agroekologicznego o najlepszych warunkach do produkcji rolnej. Większość terenu wsi zajmują grunty orne i następnie lasy.</p>			x	

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

	<p>Kopaliny W miejscowości Bartodzieje znajdują się złoża kruszywa naturalnego o powierzchni około 52 tys. m² na które firma Europol Chemical Sp. z o.o. posiada koncesję ważną do 31.12.2030 roku.</p>		X		
Środowisko kulturowe	<p>Walory kultury wiejskiej i osobliwości Dawny układ budynków został po części zachowany, widoczna jest tworząca się nowa zabudowa. Dwa budynki znajdują się w Gminnej Ewidencji zabytków szkoła ob. dom w zespole szkolnym i budynek gospodarczy w zespole szkolnym.</p>			X	
	<p>Walory zagospodarowania przestrzennego Zgodnie z miejscowym planem tereny w większości przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową z częściową usługą i siedliska.</p>				X
	<p>Zabytki (obiekty wpisane do ewidencji) Szkoła ob. dom w zespole szkolnym, budynek gospodarczy w zespole szkolnym oraz cmentarz ewangelicki.</p>			X	
	<p>Zabytki wpisane do rejestru Brak.</p>	X			
	<p>Zespoły artystyczne Brak.</p>	X			
Dziedzictwo religijne i historyczne	<p>Miejsca, osoby i przedmioty kultu Figurka Matki Boskiej</p>			X	
	<p>Święta, odpusty i pielgrzymki Parafialne.</p>			X	
	<p>Tradycje, obrzędy, gwara Hołdowanie starym tradycją np. dożynki, Dzień Dziecka, Dzień Kobiet i inne.</p>				X
	<p>Legandy, podania i fakty historyczne</p>		X		
	<p>Ważne postaci historyczne Maksymilian Bartsch.</p>			X	
	<p>Specyficzne nazwy Bartozege – w takiej postaci po raz pierwszy zapisano nazwę podwągrowieckiej wsi Bartodzieje</p>		X		
Obiekty i tereny	<p>Tradycyjne obiekty gospodarcze Brak.</p>	X			

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

	Place i miejsca publicznych spotkań Mieszkańcy spotykają się w świetlicy wiejskiej. Natomiast tuż przy świetlicy znajdują się plac zabaw i miejsce spotkań do grillowania.				X
	Działki pod zabudowę mieszkaniową i usługową				X
Gospodarka i rolnictwo	Specyficzne produkty (hodowle, uprawy rolne) Brak.	X			
	Znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe		X		
Sąsiedzi i przyjezdni	Korzystne, atrakcyjne sąsiedztwo Miasto powiatowe Wągrowiec.			X	
	Ruch tranzytowy Przez wieś przebiega droga powiatowa.			X	
Ludzie, organizacje społeczne	Koło Gospodyń Wiejskich	X			
	Stowarzyszenie	X			
	Darczyńcy, sponsorzy			X	

5. Ocena mocnych i słabych stron sołectwa Bartodzieje

Tabela nr 5- mocne i słabe strony sołectwa Bartodzieje

SILNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Czyste, nieskażone powietrze, ❖ Bliskość natury, atrakcyjne położenie z dala od zgiełku miasta, jednocześnie na tyle blisko, że istnieje możliwość dojazdu i wypoczynku dla osób 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Niewystarczające połączenia komunikacyjne, ❖ Słaba infrastruktura drogowa, ❖ Zły stan części dróg osiedlowych, ❖ Znikoma możliwość podjęcia pracy na miejscu,

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

<p>z poza sołectwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ Walory turystyczne i rekreacyjne – warunki geograficzne, bliskość dużej powierzchni lasów, ❖ Możliwość rozwoju agroturystyki jako alternatywnej formy dochodowej dla mieszkańców, ❖ Sielski charakter miejscowości, ❖ Dynamiczny rozwój, potencjał ludzki, ❖ Sołtys wykazują inicjatywę i chęci podjęcia działań na rzecz rozwoju wsi, ❖ Bliskość miasta Wągrowca. 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Brak ścieżki rowerowej w kierunku miejscowości Nowe, ❖ Brak dostatecznego oświetlenia, ❖ Problem z dostępem do sieci komórkowej, zasięg jest słaby, co skutkuje zakłóceniami i przerywaniem połączeń, ❖ Budynek świetlicy w bardzo złym stanie, ❖ Konieczność doposażenia placu zabaw.
<p>SZANSE, OKAZJE, MOŻLIWOŚCI</p>	<p>ZAGROŻENIA</p>
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pełne wykorzystanie walorów przyrodniczo poprzez tworzenie np. ścieżek edukacyjnych, promowanie ścieżek rowerowych, ❖ Stawianie na turystów, którzy chcą odpocząć od zgiełku miasta na łonie natury, ❖ Powstanie gospodarstw agroturystycznych, ❖ Możliwość wypromowania sołectwa na uroczystościach i imprezach Gminnych - np. Dożynkach Gminnych, uroczystościach kościelnych gromadzących dużo osób z poza wsi i gminy, ❖ Skorzystanie z „dobrych praktyk” innych sołectw w Gminie w celu utworzenia na terenie wsi Koła Gospodyń Wiejskich, ❖ Integracja społeczeństwa na rzecz rozwoju wsi, 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pogorszenie opłacalności produkcji rolnej, ❖ Dążenie młodzieży do opuszczenia miejsca zamieszkania w celu poszukiwania pracy, wszechstronnego rozwoju, ❖ Brak kapitału na tworzenie nowych podmiotów gospodarczych, ❖ Brak rozwoju miejscowości spowodowany brakiem odpowiedniej infrastruktury, w tym również drogowej, ❖ Mała aktywność społeczności lokalnej w działania na rzecz rozwoju wsi, ❖ Brak możliwości zorganizowania

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Pozyskiwanie i udostępnianie środków (unijny, krajowych, gminnych i prywatnych) na inwestycje związane z rozwojem infrastruktury turystycznej, proekologicznej, ❖ Dalsza rozbudowa infrastruktury drogowej, w tym ścieżek rowerowo- pieszych, ❖ Uaktywnienie mieszkańców umożliwiające udział w konkursach dla aktywnych sołectw, ❖ budowa nowej świetlicy i jej wyposażenie ❖ powstanie nowego placu zabaw, siłowni zewnętrznej oraz zadaszonej wiaty grillowej, ❖ budowa boiska, ❖ Zgodnie z obowiązującymi miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego tereny w większości przeznaczone są pod zabudowę mieszkaniową, jednorodzinną z częścią usługową, ❖ Możliwość podłączenia do gazociągu ❖ Możliwość korzystania ze źródeł odnawialnych kolektory słoneczne, instalacje fotowoltaiczne, ❖ Rozbudowa oświetlania na nowych osiedlach.	<p>zajęć w wolnym czasie dla młodzieży.</p>
---	---

6. Wizja stanu docelowego sołectwa Bartodzieje widziana oczami mieszkańców wsi

Tabela nr 6 - Jaka ma być nasza wieś?

<p>Co ma ją wyróżniać?</p>	<p>Czyste, świeże powietrze, spokój i cisza, która daje wytchnienie, możliwość obcowania z przyrodą, nastawienie na turystów i ekologię. Ścieżki pieszo – rowerowe z tablicami informacyjnymi, nowa świetlica wiejska, plac zabaw, siłownia zewnętrzna, boisko oraz zadaszona wiata grillowa, dobre oświetlenie dróg, dobra komunikacja z miastem Wągrowiec oraz sąsiednimi wsiami, utwardzenie dróg osiedlowych, wyremontowane drogi gminne, dobre oświetlenie.</p>
<p>Jakie ma pełnić funkcje?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Mieszkaniową, ❖ Gospodarczą, ❖ Administracyjną, ❖ Rekreacyjno – turystyczną, ❖ Rolniczą.
<p>Kim mają być mieszkańcy?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Osoby miłe, kulturalne, pogodne, pomocne, życzliwe, potrafiące współpracować ze sobą, ❖ Zaangażowani w działania na rzecz rozwoju sołectwa, ❖ Zintegrowani i otwarci na wyzwania, ❖ Pielęgnujący tradycje i historię sołectwa, ❖ Lokalni patrioci, dumni ze swojego pochodzenia, ❖ Otwarci na nowe idee wykorzystujące potencjał wsi.
<p>Co ma dać utrzymanie?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Rolnictwo, ❖ Działalność gospodarcza, ❖ Praca zawodowa, ❖ Agroturystyka.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

<p>W jaki sposób ma być zorganizowana wieś i mieszkańcy?</p>	<p>Mieszkańcy powinni być bardziej zintegrowani, tworzyć zgraną wspólnotę lokalną. Bardziej angażować się w sprawy sołectwa, podejmować działania na rzecz jego rozwoju. Organizować spotkania integracyjne, służące lepszemu poznaniu się. Powinny powstać koła zainteresowań.</p>
<p>W jaki sposób mają być rozwiązywane problemy ?</p>	<p>Problemy w większości rozwiązywać będą sami mieszkańcy w oparciu o dialog i wzajemną pomoc i współpracę, przy wsparciu sołtysa i Gminy Wągrowiec.</p>
<p>Jak ma wyglądać nasza wieś?</p>	<p>Wieś ma pozostać oazą ciszy, spokoju, miejscem gdzie można odpocząć od zgiełku miasta. Czyste powietrze, piękne położenie, obecność lasów przyciąga turystów. Poprawa infrastruktury drogowej, utwardzenie dróg wewnętrznych. Powstanie nowej świetlicy, dobrze wyposażonego placu zabaw, siłowni zewnętrznej oraz zadaszonyj wiaty grillowej, rozbudowa oświetlenia.</p>
<p>Jakie obyczaje i tradycje mają być u nas pielęgnowane i rozwijane?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Udział w dożynkach gminnych, ❖ Coroczne przygotowywanie wieńcy dożynkowych, ❖ Kulturowanie i tradycyjne obchodzenie świąt religijnych, ❖ Festyny, ❖ Dzień Babci i Dziadka, Dzień Dziecka itp., ❖ Nabożeństwa majowe, ❖ Wspólne sprzątanie wsi ❖ Zawody sportowe
<p>Jak wyglądać mają mieszkania i obejścia?</p>	<p>Mieszkańcy tak jak do tej pory będą dbać o estetyczny wygląd obejść. Dbać o to, aby były otoczone dużą ilością zieleni i na bieżąco uatrakcyjniać ich wygląd zgodnie z własnymi, indywidualnymi upodobaniami, dzięki czemu będą cechowały się różnorodnością.</p>
<p>Jakie ma być rolnictwo?</p>	<p>Rolnictwo powinno być coraz bardziej nowoczesne, zmechanizowane oraz ekologiczne. Jego rozwój powinien opierać się na modernizacji istniejących gospodarstw.</p>

<p>Jakie mają być powiązania komunikacyjne?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Poprawa infrastruktury drogowej, ❖ Komunikacja publiczna powinna być dostosowane do potrzeb mieszkańców.
<p>Co zaproponujemy dzieciom i młodzieży?</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Dobrze wyposażony plac zabaw, ❖ Nowa świetlica, ❖ Nowe trawiaste boisko, ❖ Siłownia zewnętrzna, ❖ Zadaszona wiata grillowa, ❖ Zabawy wiejskie, ❖ Kółka zainteresowań, ❖ Wycieczki rowerowe i dyskoteki.

7. Opis i charakterystyka obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców Bartodzieje.

Niniejszy punkt dotyczy planu realizacji operacji związanych z kształtowaniem obszarów o szczególnym znaczeniu dla zaspokojenia potrzeb mieszkańców, sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych, ze względu na ich położenie oraz cechy funkcjonalno – przestrzenne. W sołectwie Bartodzieje takim miejsce był teren na którym znajduje się budynek świetlicy wiejskiej, boisko sportowe oraz plac zabaw z huśtawką i zjeżdżalnią. Jednak w opinii mieszkańców teren ten wyglądem i lokalizacją nie zachęca do korzystania z niego. Budynek świetlicy jest w bardzo złym stanie, plac zabaw wymaga doposażenia, boisko sportowe wymaga modernizacji i pielęgnacji.

Biorąc powyższe pod uwagę mieszkańcy wsi Bartodzieje wraz z Radą Sołecką chcieliby, aby powstała nowa świetlica oraz trawiaste boisko z małą infrastrukturą wraz z dobrze wyposażonym placem zabaw. Jako nowe miejsce docelowe proponują teren przyległy do sklepu „Iskierka” (dz. nr ewid. 102/5, obręb ewid. Bartodzieje), który jest centralnym punktem wsi, dużo bardziej atrakcyjny lokalizacyjnie niż teren na którym aktualnie znajduje się świetlica.

Realizacja tego przedsięwzięcia jest dla mieszkańców bardzo ważna. Nowa świetlica wraz z zagospodarowanym terenem wokół niej będzie najważniejszym miejscem integracji dla mieszkańców wsi, miejscem spotkań wszystkich grup wiekowych, umożliwi rozwój

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

aktywności społecznej. Boisko sportowe wraz z małą infrastrukturą będzie wspierać aktywność fizyczną przede wszystkim dzieci i młodzieży, ale również osób dorosłych.

Te przesłanki wskazują, że zrealizowanie zaplanowanych zadań infrastrukturalnych w centrum wsi poprawi bezpieczeństwo i komfort mieszkańców, a co za tym idzie dalszą integrację mieszkańców, pobudzi do działania, wyzwoli nowe pomysły a tym samym przyczyni się do faktycznej odnowy.

Wymieniony w niniejszym Planie Odnowy Miejscowości Bartodzieje pełen zakres zaplanowanych do realizacji zadań pragniemy, aby nie został tylko spisany na papierze i zapomniany, ale systematycznie i w miarę możliwości realizowany. Pragniemy, aby stał się kartą przetargową przy aplikowaniu o środki zarówno pochodzące z funduszy lokalnych, ale również ze środków z Unii Europejskiej. Przy dużej aktywności mieszkańców naszej wspólnoty mamy szansę je zrealizować.

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

8. Plan rzeczowo finansowy realizacji zadań na lata 2024-2031

Zadanie	Nazwa inwestycji lub przedsięwzięcia aktywizującego społeczność lokalną	Wymagane środki finansowe (kwota końcowa w zł oraz źródła finansowania)	Harmonogram realizacji								
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
Bartodzieje wieś naszych marzeń											
CEL: Poprawa jakości życia na obszarach wiejskich przez zaspokajanie potrzeb społeczno-kulturalnych i sportowych mieszkańców si oraz promowanie obszarów wiejskich											
Zad. 1	Budowa świetlicy wiejskiej	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Gminy Wągrowiec oraz budżetu Unii Europejskiej							1.500.000,00	1.500.000,00	
Zad. 2	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej – plac zabaw	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Gminy Wągrowiec oraz budżetu Unii Europejskiej				300.000,00					
Zad. 3	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej - siłownia zewnętrzna	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Gminy Wągrowiec oraz budżetu Unii Europejskiej				100.000,00					
Zad.4	Zagospodarowanie terenu przy świetlicy wiejskiej - budowa zadaszonej wiaty grillowej	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Gminy Wągrowiec oraz budżetu Unii Europejskiej					120.000,00				
CEL: Polepszenie jakości życia poprzez podejmowanie działań zmierzających do aktywizacji gospodarczej mieszkańców											
Zad.1	Promocja produktów lokalnych i rękodzieła										
Zad. 2	Dofinansowanie prosumenckich instalacji fotowoltaicznych	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-	-	-

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Zad.3	Budowa sieci gazowej	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-	-
Zadani a	Nazwa inwestycji lub przedsięwzięcia aktywizującego społeczność lokalną	Wymagane środki finansowe (kwota końcowa w zł oraz źródła finansowania)	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
CEL: Polepszenie warunków komunikacyjnych i bezpieczeństwa mieszkańców wsi										
Zad.1	Utwardzenie dróg wewnętrznych	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Gminy Wągrowiec oraz budżetu Unii Europejskiej		50.000,00	50.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00	10.000,00
Zad.2	Rozbudowa oświetlenia	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Gminy Wągrowiec oraz budżetu Unii Europejskiej					150.000,00	150.000,00		
Zad.3	Budowa ciągu pieszo- rowerowego Wągrowiec- Bartodzieje- Kamienica –ciąg dalszy	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Gminy Wągrowiec oraz budżetu Unii Europejskiej							1.000.000,00	
Zad.4	Rozbudowa sieci światłowodowej	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Unii Europejskiej	-	-	-	-	-	-	-	-
Zad. 5	Budowa sieci wodociągowej dla wsi Bartodzieje – ciąg dalszy	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Gminy Wągrowiec oraz budżetu Unii Europejskiej			200.000,00	200.000,00				

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Zad. 6	Rozbudowa kanalizacji sanitarnej dla wsi Bartodzieje – ciąg dalszy	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Gminy Wągrowiec oraz budżetu Unii Europejskiej			200.000,00	200.000,00	500.000,00	500.000,00		
Zad.7	Przebudowa ronda z uwzględnieniem przejść dla pieszych	Środki pochodzące z budżetu Państwa, budżetu Gminy Wągrowiec oraz budżetu Unii Europejskiej			500.000,00					
CEL: Integracja mieszkańców wsi										
Zad.1	Dzień Dziecka	Źródła finansowania: 1.Budżet Gminy Wągrowiec 2.Mieszkańcy Bartodziej	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00
Zad..2	Dzień Kobiet	Źródła finansowania: 1.Mieszkańcy Bartodziej	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00
Zad.3	Spotkania i imprezy integracyjne	Źródła finansowania: 1.Budżet Gminy Wągrowiec - w ramach konkursu ofert dla Stowarzyszeń 2.Mieszkańcy Bartodziej	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00	500,00
Zad.4	Zakup wyposażenia do utrzymywania terenów zielonych	Źródła finansowania: 1.Budżet Gminy Wągrowiec 2.Mieszkańcy Bartodziej				10.000,00				
Zad.5	Zawody sportowe	Źródła finansowania: 1.Budżet Gminy Wągrowiec - w ramach konkursu ofert dla Stowarzyszeń 2.Mieszkańcy Bartodziej	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00	200,00
<p>Z uwagi na brak ostatecznej wiedzy co do możliwości oraz terminów pozyskania środków zewnętrznych, a także brak szczegółowych kosztorysów, wyżej wymieniony harmonogram należy traktować jako orientacyjny – wytyczający kierunki rozwoju wsi. Zarówno więc źródła finansowania zadań jak i wartości przyjęte w harmonogramie mogą ulec zmianie.</p>										

9 . Dokumentacja fotograficzna obecnego stanu zasobów wsi

Wjazd do Bartodziej

Drogi osiedlowe

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

Figurka Matki Boskiej

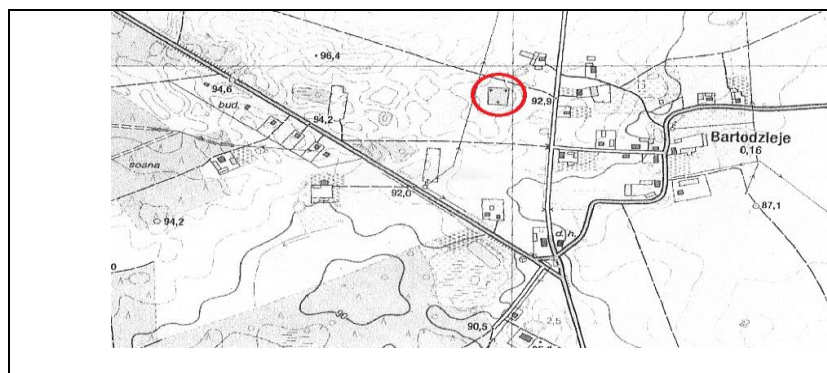
PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

W miejscowości Bartdzieje znajdują się obiekty wpisane do GMINNEJ EWIDENCJI ZABYTKÓW GMINY WĄGROWIEC takie jak:

- *Cmentarz ewangelicki , XIX w.*
- *Szkoła, ob. dom w zespole szkolnym, 1 ćw. XX w.,*
- *budynek gospodarczy 1910-1920 r.*

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO	3. Miejscowość BARTODZIEJE
1. Nazwa CMENTARZ EWANGELICKI	2. Czas powstania XIX w.	4. Adres Bartdzieje 62-100 Wągrowiec
8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym		5. Przynależność administracyjna województwo: WIELKOPOLSKIE powiat: WĄGROWIECKI gmina: WĄGROWIEC
		

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

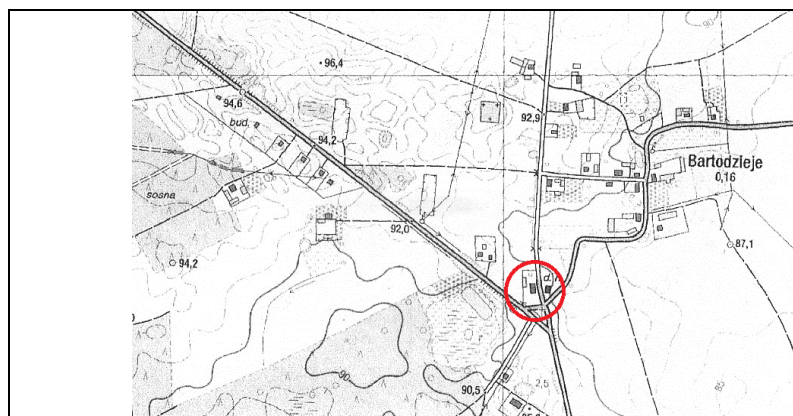
7. Opracowanie karty adresowej (autor, data, podpis)

Jakub Sobierajski

17.12.2012 r.

<p>GEZ</p>	<p>KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO</p>	<p>3. Miejscowość BARTODZIEJE</p>
<p>1. Nazwa SZKOŁA ob. dom w zespole szkolnym</p>	<p>2. Czas powstania 1 ćw. XX w.</p>	<p>4. Adres Bartodzieje Os. kpt. M. Bartscha 1 62-100 Wągrowiec</p>
<p>8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym</p>		
		<p>5. Przynależność administracyjna</p> <p>województwo: WIELKOPOLSKIE</p> <p>powiat: WĄGROWIECKI</p> <p>gmina: WĄGROWIEC</p>
		<p>6. Formy ochrony</p> <p>Decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu</p>

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

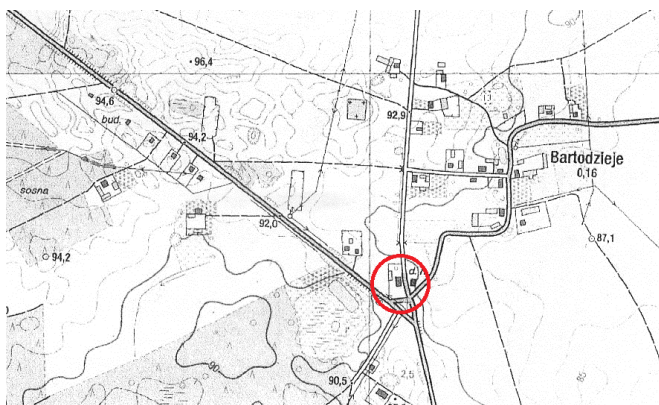
7. Opracowanie karty adresowej (autor, data, podpis)

Jakub Sobierajski

17.12.2012 r.

GEZ	KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO	3. Miejscowość BARTODZIEJE
1. Nazwa BUDYNEK GOSPODARCZY w zespole szkolnym	2. Czas powstania 1910-1920 r.	4. Adres Bartodzieje Os. kpt. M. Bartscha 1 62-100 Wągrowiec
8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym		5. Przynależność administracyjna województwo: WIELKOPOLSKIE powiat: WĄGROWIECKI gmina: WĄGROWIEC
		

PLAN ODNOWY MIEJSCOWOŚCI BARTODZIEJE

6. Formy ochrony

Decyzja o warunkach
zabudowy i
zagospodarowania
terenu

7. Opracowanie karty adresowej (autor, data, podpis)

Jakub Sobierajski

17.12.2012 r.

Uzasadnienie

Plan Odnowy Miejscowości Bartodzieje zgodnie z Uchwałą Nr XXII/161/2016 Rady Gminy Wągrowiec z dnia 21 marca 2016 roku został opracowany lata 2016-2023. Plan Odnowy Miejscowości jest jednym z elementów wpływających na rozwój, odnowę wsi oraz poprawę warunków pracy i życia mieszkańców. Jest dokumentem o charakterze planowania strategicznego i ma na celu stworzenie szczegółowej koncepcji i wizji rozwoju danej miejscowości. Odnowa i rozwój wsi jest wypadkową wielu działań, wśród których pierwsze miejsce zajmuje aktywność, zaangażowanie i solidarna postawa mieszkańców, dlatego też w przygotowaniu dokumentu od samego początku uczestniczyli aktywnie mieszkańcy Bartodziej.

Zaktualizowany Plan Odnowy Miejscowości Bartodzieje zawiera działania długofalowe, określone w horyzoncie czasowym na lata 2024 - 2031. Określa generalny kierunek rozwoju oraz przedstawia metody i narzędzia jego wdrażania. Ponadto umożliwia planowe realizowanie działań ukierunkowanych na tworzenie jak najkorzystniejszych warunków rozwoju wsi i życia mieszkańców.

Aktualizacja tego dokumentu wynika również z upatrywania w środkach zewnętrznych możliwości dalszego rozwoju miejscowości. Plan Odnowy Miejscowości Bartodzieje jest zgodny z dokumentami strategicznymi o charakterze lokalnym, regionalnym i krajowym.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

Przewodniczący Rady Gminy

mgr Piotr Kuźniarek